

Tom 27/2018, ss. 151-165
ISSN 1644-888X
e-ISSN 2449-7975
DOI: 10.19251/ne/2018.27(10)
www.ne.pwspzlock.pl

Danuta Cieplińska

Szkoła Główna Handlowa w Warszawie

WPLYW FAKTORINGU NA PŁYNNOŚĆ FINANSOWĄ PRZEDSIĘBIORSTWA

**THE IMPACT OF FACTORING ON THE COMPANY'S
FINANCIAL LIQUIDITY**

Streszczenie

W artykule zaprezentowano wskaźnik płynności finansowej, który w krótkim okresie decyduje o przetrwaniu na rynku. Zbyt często niestety nie są tego świadomi początkujący przedsiębiorcy, którzy kierując się chęcią szybkiego zaistnienia w otoczeniu gospodarczym chętnie podpisują umowy handlowe z kontrahentami (odbiorcami), bez uprzedniej analizy prawdopodobnego ryzyka. Niestety, godzą się również na wydłużanie terminów regulowania przez dłużników podejmowanych zobowiązań. Można wprawdzie przyjąć, że selekcja rynkowa eliminuje w sposób naturalny słabsze jednostki, nie usprawiedliwia to jednak braku konieczności wpływania na świadomość przedsiębiorców dotyczącą znaczenia płynno-

Summary

The article presents the financial liquidity ratio, which in the short term determines the survival on the market. Too often, those who are not aware of beginner entrepreneurs who, willing to enter a business environment quickly, are willing to sign commercial contracts with contractors (recipients), without prior analysis of the probable risk. Unfortunately, they agree to extend the deadlines for debtors to pay their liabilities. It can be assumed that market selection naturally eliminates weaker individuals, but it does not justify the lack of necessity to influence the awareness of entrepreneurs regarding the importance of financial liquidity and ways to maintain it. Otherwise, companies with high potential, including those

ści finansowej i sposobów jej utrzymania. W przeciwnym razie firmy o dużym potencjale, w tym startujące na rynku, są realnie narażone na zmarnowanie szansy zaistnienia na rynku, a w przyszłości na rozwój.

Słowa kluczowe: faktoring, płynność finansowa, Polski Związek Faktorów

on the market, are realistically exposed to wasting a chance to exist on the market, and in the future to develop.

Key words: factoring, financial liquidity, Polish Factors Association

Wprowadzenie

Dobra kondycja finansowa przedsiębiorstwa jest bez wątpienia gwarancją jego istnienia. Wpływa również bezpośrednio na realną możliwość kreowania rozwoju poprzez realizowanie projektów inwestycyjnych. Z kolei, podstawowym problemem, z jakim permanentnie borykają się firmy jest zbyt mała ilość środków pieniężnych niezbędnych do prowadzenia, bieżącej działalności oraz wiążące się z tym zatory płatnicze. Dotyczy to przede wszystkim szczególnie mniejszych jednostek, dla których utrzymanie płynności finansowej zdaje się być głównym warunkiem bytu. Niezwykle istotne jest zatem kształtowanie umiejętności stosowania instrumentów finansowych umożliwiających podnoszenie zdolności płatniczych dotyczących regulowania bieżących zobowiązań finansowych. Nie powinno ulegać wątpliwości, że sposobem na to jest faktoring, który stanowi realną szansę dla przedsiębiorstw wystawiającym odbiorcom (dłużnikom) faktury, które w żaden sposób oczywiście nie gwarantują zapłaty.

Celem opracowania jest próba oceny roli faktoringu, jako narzędzia finansowego, stymulującego płynność finansową przedsiębiorstwa.

1. Znaczenie Płynności

Termin – płynność finansowa – oznacza zdolność przedsiębiorstwa do regulowania bieżących zobowiązań i wydatków w danym terminie, co ma wpływ na rozliczenia z kontrahentami, wypłatę wynagrodzeń, opłatę składek, podatków, itp. Często jest on postrzegany jako ważniejszy niż sam zysk i takie podejście nie powinno budzić większych wątpliwości. Nierzadko bowiem przedsiębiorstwa narażone są na upadłość nawet wtedy, kiedy wypracowują zyski, ale nie posiadają środków na wywiązywanie się ze spłaty zobowiązań. Płynność finansowa to jedno z podstawowych warunków prawidłowego

funkcjonowania firmy. Jest celem cząstkowym w aspekcie jego celów nadrzędnych, którymi powinny być: rozwój i wzrost jego wartości. Nastawianie się firmy tylko na osiąganie zysków nie jest jednoznaczne z bezpieczeństwem kontynuacji działalności przedsiębiorstwa. Na podstawie analizy historycznej dowiedziono, że „*korelacja między zyskami wykazanymi historycznie w księgowości a powrotem na rynku jest niewielka*” [Black, Wright i Bachman, 2000]. W konsekwencji utraty płynności finansowej następują istotne ograniczenia ze strony banków, co często prowadzi do trudności w dostępie do kredytów. Kłopoty finansowe przedsiębiorstwa wpływają na zakres kredytowania jego kontrahentów i w efekcie prowadzi to do zmniejszenia obszaru funkcjonowania na rynku.

Zarządzanie płynnością finansową polega na stałym kontrolowaniu terminów spłat wiarygodności i terminów płatności należności, co wymaga dokładnej znajomości specyfiki danego przedsiębiorstwa oraz przewidywania problemów, które mogą zakłócić harmonogram wpływów i wypływów środków pieniężnych. Utrzymanie właściwej płynności zależy w dużym stopniu od elastycznego zarządzania kapitałem obrotowym, w tym przede wszystkim: zapasami, środkami pieniężnymi, należnościami. Zarządzanie płynnością finansową to również umiejętność dopasowania się sposobem zarządzania majątkiem obrotowym do warunków wyznaczanych przez otoczenie przedsiębiorstwa.

Na ową sytuację mają wpływ czynniki mikroekonomiczne i makroekonomiczne [Sierpińska i Wędzki, 2009].

1. Do czynników mikroekonomicznych zaliczyć można:

- a) wahania cen surowców,
- b) mocną konkurencję,
- c) innowacje technologiczne.

2. Do czynników makroekonomicznych należą natomiast:

- a) wahania kursów walut,
- b) działania polityczne,
- c) załamanie popytu na rynkach zagranicznych.

Występująca w dzisiejszych czasach niestabilność gospodarcza oddziałuje niekorzystnie na sytuację finansową wielu przedsiębiorstw. Firmy, które mają utrudniony dostęp do kredytów bankowych, zmagające się jednocześnie z problemami przeterminowanych należności są zmuszone sięgać po nowe instrumenty finansowe, które pomogą im zachować lub odzyskać płynność finansową. Z tego powodu niezwykle ważne staje się właściwe zarządzanie

wierzytelnościami, czyli chodzi o bezpieczny poziom, na jakim powinno być przedsiębiorstwo w zakresie zdolności pokrywania bieżących zobowiązań i pozyskiwania gotówki. Firmy powinny w tym celu wykorzystywać szeroki wachlarz usług proponowany przez instytucje finansowe, w celu poprawy kondycji finansowej.

Istnieje kilka sposobów na poprawę sytuacji finansowej firmy, wśród których warto wymienić: kredyt, leasing, faktoring, forfaiting. Należy zauważyć, że każdy z tych instrumentów ma własną specyfikę, którą trzeba brać pod uwagę dokonując wyboru rozważania, mającego ułatwić firmie skuteczne sterowanie płynnością. Należy stale analizować dostępność tych instrumentów, uwzględniając nie tylko aspekty proceduralne, ale również koszty wyrażone głównie w postaci stopy procentowej.

2. Faktoring jako usługa finansowa

Faktoring to jedno z najbardziej skutecznych narzędzi do poprawy sytuacji finansowej przedsiębiorstwa w krótkim czasie. Termin usługa faktoringowa oznacza odsprzedaż instytucji wyspecjalizowanej czyli faktorowi należności handlowych przedsiębiorstwa. Jest to usługa finansowa skierowana przede wszystkim do małych i średnich firm w ramach której firma faktoringowa czyli Faktor nabywa niewymagalne krótkoterminowe należności dostawcy (faktoranta) powstałe w wyniku zrealizowanych dostaw towaru lub usług od odbiorcy. Firma faktoringowa finansuje takie należności oraz może świadczyć inne usługi dodatkowe, np. „ubezpieczenie” takich należności, zarządzanie wierzytelnościami faktoranta oraz rozliczenia i raportowanie wierzytelności (administrowanie rozliczeń). W prawie polskim nie ma regulacji w zakresie faktoringu. Umowa faktoringu jest umową nienazwaną, która może być zawarta wg zasady swobody umów [Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r.].

Jedną z głównych zalet faktoringu jest jego różnorodność, dzięki czemu może on być wykorzystywany przez przedsiębiorstwa w celu zaspokajania wielu potrzeb. Pełni on trzy podstawowe funkcje: finansową, zabezpieczającą i administracyjną. Przedsiębiorstwo korzystające z usługi faktoringowej może wykorzystywać wszystkie trzy funkcje lub tylko jedną z nich. Pozwala to na poprawę płynności przedsiębiorstwa, nie powodując jednocześnie jego zadłużania się [Brigham, 2017].

Faktoring można uznać za jedną z najmłodszych usług finansowych w Polsce. Zaczął się on rozwijać na początku lat 90-tych tj. od momentu uwolnienia gospodarki rynkowej. Znaczenie Faktoringu na gruncie polskim odnosi

się przede wszystkim do małych i średnich firm, dla których "tani" kredyt jest wciąż ograniczony zarówno z punktu widzenia kosztów, jak i skomplikowanych procedur bankowych. Wraz ze wzrostem popytu na kapitał pojawiły się przyjazne warunki dla rozwoju usług faktoringowych. W tamtych latach szybko powstawały duże zaległości w rozliczeniach pomiędzy kontrahentami a przedsiębiorstwami, kiedy to trudno było zaciągnąć kredyt (brak możliwości zabezpieczeń). Zapotrzebowanie na faktoring rosło, tak jak na inne usługi mające finansować działalność gospodarczą jak, np. leasing. Warto zauważyć, że na początku rozwoju usług faktoringowych na polskim rynku taką usługę świadczyły tylko banki, natomiast po zmianie prawa finansowego zaczęły powstawać instytucje okołobankowe specjalizujące się w usługach faktoringu – np. EUROFAKTOR SA [www 2], powstała w 1996 roku czy Bibby Faktors Polska Sp. Z o.o. [www 1], która powstała w 2002 roku.

Finansowanie wierzytelności faktoringiem, obok innych form finansowania, poprawia płynność finansową przedsiębiorstwa poprzez wykorzystanie pieniądza pozyskanego ze wcześniejszej zapłaty (zaliczki) za faktury do regulowania swoich własnych zobowiązań krótkoterminowych. Często zdarza się, że przedsiębiorstwo płacąc w krótszym okresie za usługi czy towary korzysta z licznych upustów (w postaci skonta), co poprawia sytuację finansową, poprzez zmniejszenie kosztów wytwarzanego produktu. Poza tym, regulowanie zobowiązań handlowych wpływa pozytywnie na stosunek aktywów bieżących do zobowiązań bieżących, czyli zwiększa wskaźnik bieżącej płynności finansowej. Należy tu zauważyć, że zastosowanie faktoringu wywołuje zmiany bezpośrednio w pozycjach po stronie aktywów (podczas zamiany należności na środki pieniężne). Zaciągnięcie kredytu obrotowego zmieniałoby zarówno strukturę aktywów, jak i pasywów, wpływając negatywnie na wskaźnik ogólnego zadłużenia. Faktoring nie prowadzi zatem do zwiększenia zadłużenia tylko do zmiany należności w gotówkę, natomiast kredyt obrotowy stale obciąża budżet z tytułu zadłużenia. Umowy faktoringowe nie wymagają zabezpieczeń majątkowych, wystarczają bowiem zabezpieczenia w postaci wierzytelności handlowych (faktury), a nie jak w przypadku kredytu obrotowego, gdzie wymagane jest od przedsiębiorstwa zabezpieczenie, właśnie najczęściej majątkowe.

Trudno jest jednak jednoznacznie wskazać, która z form finansowania bieżącego jest dla firmy korzystniejsza - factoring czy kredyt w rachunku bieżącym. W żadnym razie nie należy „z góry” przesądzać tego rodzaju wyboru. Każda sytuacja wymaga bowiem oddzielnej analizy, uwzględniającej przede

wszystkim koszt danego rodzaju finansowania. Wiadomo, że większe przedsiębiorstwo może w zasadzie swobodnie dokonać wyboru, z uwagi przede wszystkim na gotowość banku do współpracy. Nieco inaczej jednak wygląda swoboda takiego decydowania, w przypadku małych jednostek. One bowiem w opinii bankowców, obarczone są większym ryzykiem, które banki „rekompensują” sobie wyższym kosztem świadczenia pomocy kredytowej. Nie jest to oczywiście regułą, praktyka jednak nie pozostawia w tym przypadku większych wątpliwości. Gotowość bankowców do wspierania małych firm jest niestety skutecznie studzona stosunkowo niskimi obrotami tych przedsiębiorstw oraz krótkim okresem działalności gospodarczej.

3. Korzyści i ograniczenia ze stosowania faktoringu

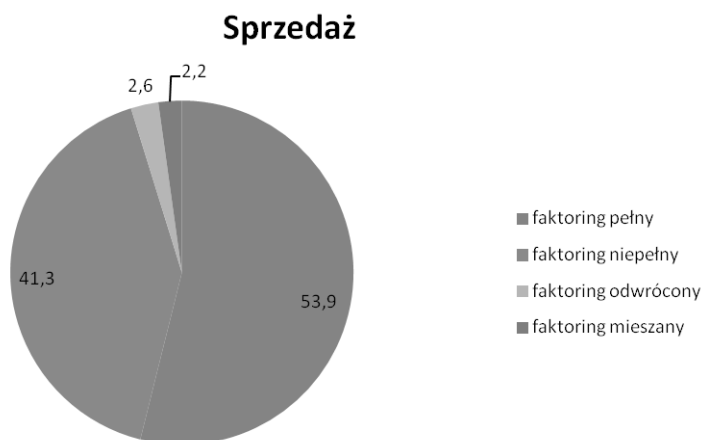
Z definicji faktoringu możemy wyczytać zarówno o korzyściach dla przedsiębiorstwa płynących z tego rodzaju źródła, jak również o wadach takiego rozwiązania. Najważniejszą zaletą faktoringu jest skrócenie okresu konwersji gotówki, co powoduje zmniejszenie lub zlikwidowanie kłopotów z płynnością finansową. Przede wszystkim dzięki faktoringowi firma może otrzymać środki pieniężne dużo szybciej niż wskazuje na to termin płatności, który został wynegocjowany podczas umowy kupieckiej lub często narzucony przez kontrahenta. Firma korzystająca z usługi faktoringu może otrzymać nawet do 90% wartości faktury już kolejnego dnia po jej wystawieniu. Usługa faktoringu zmniejsza również ryzyko prowadzenia działalności gospodarczej poprzez sprawdzenie dłużnika i jego monitorowanie oraz kontrolę nad nim, np. wysyłanie monitów.

Kolejnym ważnym elementem, który wpływa korzystnie na usługę faktoringu to ograniczenie ryzyka dostawcy, czyli przejęcie ryzyka wypłacalności (przy faktoringu pełnym czyli bez regresu), ryzyko wypłacalności dłużnika przejmuje bezzwrotnie Faktor. Wraz z cesją wierzytelności na faktora przechodzi ryzyko niewypłacalności dłużnika i w przypadku, gdy dłużnik nie jest w stanie spłacić wierzytelności, faktor nie ma prawa regresu w stosunku do zbywcy wierzytelności. Przedsiębiorca czyli faktorant jest zatem zabezpieczony przed ewentualną niewypłacalnością dłużnika.

Poprawa struktury bilansu i wskaźników finansowych (faktoring bez regresu) to kolejny ważny element, płynący z usługi faktoringu. Faktoring pełny może być traktowany jako wcześniejsza spłata należności, która umożliwia usunięcie wierzytelności z bilansu, ale pod warunkiem, że faktor przejął wszystkie prawa i ryzyka, bez możliwości regresu (weryfikacja przez audyto-

ra, kwestia różnych regulacji MSR/US GAAP). Poprawia on wskaźniki finansowe oraz strukturę bilansu i wpływa na wizerunek firmy jako kredytobiorcy, a co za tym idzie, zmniejsza koszty pozyskania kapitału (polepsza stosunek kapitału własnego do sumy bilansowej), obniża wartość należności, skraca cykl inkasa należności, poprawia wskaźnik płynności szybkiej, wypłacalności gotówki, ogólnego zadłużenia, a także zadłużenia kapitału własnego.

Wg danych Polskiego Związku Faktorów, w roku 2015, udział w obrotach faktoringu bez regresu wyniósł 53,9 %. Właśnie ten rodzaj faktoringu cieszy się, z roku na rok, coraz większym zainteresowaniem. Natomiast udział w obrotach faktoringu niepełnego to 41,3%, sporadycznie korzystano z faktoringu odwróconego oraz mieszanego [www 3].

Wykres nr 1. Struktura usług wg form faktoringu

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Działalność faktoringowa przedsiębiorstw finansowych w 2015 r.*, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2015-roku,2,11.html>

Inne korzyści płynące z zastosowania Faktoringu są następujące [www 3]:

- a) poprawa dyscypliny płatniczej odbiorców (administracja przez faktora),
- b) zmniejszenie wierzytelności przeterminowanych,
- c) zwiększenie bezpieczeństwa obrotu handlowego z kontrahentami,
- d) obniżenie kosztów związanych z oferowaniem odbiorcom kredytu kupieckiego,
- e) obniżenie kosztów stałych poprzez powierzenie obsługi zarządzania,

- f) obniżenie kosztów z tytułu windykacji należności i strat na należnościach poprzez dokonanie przez firmę faktoringową weryfikacji portfela odbiorców,
- g) obniżenie kosztów związanych z ustanawianiem zabezpieczeń majątkowych wymaganych przy finansowaniu działalności za pomocą kredytów,
- h) zwiększenie sprzedaży bez konieczności angażowania dodatkowych środków finansowych,
- i) zdobycie przewagi konkurencyjnej na rynku dostawców przez przedstawienie atrakcyjniejszej oferty, np. dłuższych terminów płatności,
- j) uzyskanie dodatkowego finansowania bez konieczności zaciągania kredytów oraz ustanawiania zabezpieczeń majątkowych,
- k) zmniejszenie udziału kapitału własnego firmy w finansowaniu należności,
- l) uzyskanie poprawy struktury finansowania i wprowadzenie korzystnych zmian w strukturze bilansu poprzez wcześniejsze uzyskanie gotówki za dostarczone towary i usługi (zamiana należności na środki pieniężne) z możliwością przeznaczenia uzyskanych, w ten sposób, środków na bieżącą działalność firmy.

Factoring ma również wady, wśród których najważniejszy jest jego koszt. Wiąże się on bezpośrednio z towarzyszącymi tej usłudze operacjami finansowymi, wśród których należy przede wszystkim wymienić [www 3]:

- a) prowizja przygotowawcza (jednorazowa od wartości limitu finansowania),
- b) prowizje operacyjne (factoringowe) każdorazowo od pojedynczej faktury,
- c) prowizja za przejęcie ryzyka wypłacalności odbiorcy,
- d) odsetki factoringowe,
- e) prowizja od niewykorzystanego zaangażowania,
- f) inne, dodatkowe (za wysyłanie monitów, windykacje odbiorcy, itp.),
- g) osłabienie relacji pomiędzy dostawcą a odbiorcą,
- h) duża ilość dokumentów obowiązujących w umowie factoringowej, każda faktura objęta usługą factoringową musi być przesłana od faktora,
- i) konieczność dostarczenia dokumentów i informacji dotyczących dłużników do faktora,

j) mała wiedza na temat faktoringu w średnich i małych przedsiębiorstwach, często osoby kierujące takim przedsiębiorstwem nie mają dostatecznej lub żadnej wiedzy o istnieniu takiego instrumentu finansowania, jakim jest faktoring.

Przeszkodą na drodze do wzmocnienia pozycji faktoringu i jego rozwoju, jest brak prawnego uregulowania. W trakcie realizowania takiej umowy strony mogą odmiennie interpretować swoje prawa i obowiązki. W przypadku konfliktu należy liczyć się z długotrwałym procesem sądowym. Niejasności wiążące się z sytuacją prawną umowy faktoringowej prowadzą m.in. do różnego, niejednoznacznego traktowania faktoringu w prawie podatkowym. Banki mogą wpisywać w koszty straty z tytułu nieściągalności wierzytelności i jest to pozycja uprzywilejowana. W efekcie prowadzi to do nierówności wobec warunków działania podmiotów gospodarczych. Pomimo wad i trudności wiążących się z Faktoringiem jest on nadal żywo rozwijającą się i stale zdobywającą popularność usługą finansowania, która zdecydowanie wpływa na poprawę płynności finansowej, przede wszystkim małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce.

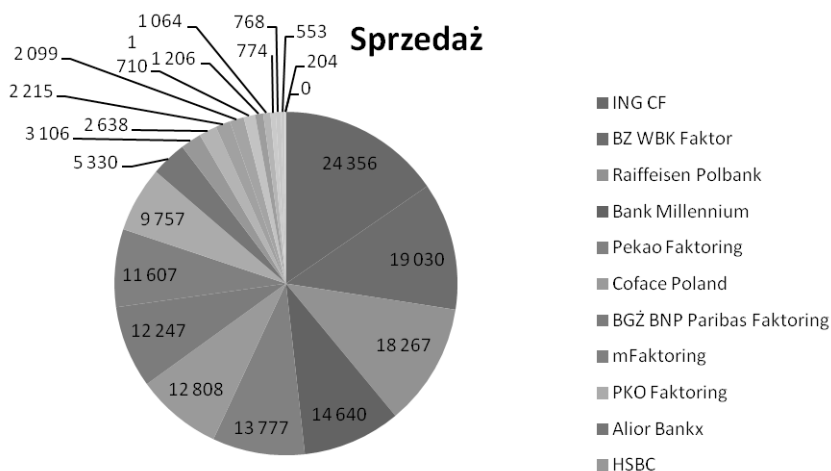
Rynek faktoringowy w Polsce, podobnie jak na świecie, utrzymuje się od lat w trendzie wzrostowym. W 2015 obroty faktoringowe na świecie wyniosły 2 373 003 mln EUR, z czego polski rynek faktoringowy stanowi 2% światowego rynku. W 2015 obroty faktoringowe w Polsce wyniosły 35 020 mln EUR, co stanowiło 8% polskiego PKB. Dla porównania rynek ten w Niemczech wyniósł 7% niemieckiego PKB, w USA 1%, na Węgrzech 3% a w Wielkiej Brytanii, tradycyjnym faktoringowym rynku 15% PKB. Powyższe dane pokazują dojrzałość polskiego rynku faktoringowego [*Działalność faktoringowa przedsiębiorstw ...*].

Rok 2016 potwierdza dalszy wzrost obrotów faktoringowych w Polsce. W 2016 obroty ogółem wyniosły 39 396 mln EUR, co stanowi wzrost o prawie 13% w porównaniu z rokiem poprzednim (35 020 mln EUR). Faktorzy zrzeszeni w Polskim Związku Faktorów odnotowali na koniec 2016 roku obroty o łącznej wartości 158 157 milionów złotych (131 146 milionów złotych w 2015 roku). Wynik osiągnięty w 2016 roku jest o 20,6% wyższy od wyniku poprzedniego roku. Z faktoringu skorzystało w 2016 roku 7 853 klientów (7 046 w roku 2015). Faktorzy sfinansowali 7 i pół miliona faktur (6,5 mln w roku 2015) [www 3].

Tabela 1. Wartości obrotów odnotowanych przez faktorów w 2015 i 2016 roku

L.p.	Faktor	2015		2016	2016	zmiana w %
		Obrót w mln zł	udział %	Obrót w mln zł	Udział w %	
1	ING CF	18 911	14,08	24356	15,4	29
2	Raiffeisen Polbank	17 787	13,24	18267	11,54	3
3	BZ WBK Faktor	17 017	12,67	19030	12,03	12
4	Pekao Faktoring	14 479	10,78	13777	8,71	-5
5	Bank Millennium	13 462	10,02	14640	9,26	9
6	Coface Poland	11 290	8,40	12808	8,10	13
7	mFaktoring	10 412	7,75	11607	7,34	11
8	PKO Faktoring	6 308	4,70	9757	6,17	55
9	BGŻ BNP ParibasFaktoring	5 085	3,79	12247	7,74	141
10	HSBC	2 972	2,21	3106	1,96	5
11	BOŚ Bank	2 378	1,77	2638	1,67	11
12	BPH*AliorBank	2 142	1,59	5330	3,37	149
13	Bibby Financial Services	2 120	1,58	2215	1,4	4
14	UBI Factor	1 949	1,45	1710	1,08	-12
15	IFIS Finance	1 783	1,33	2099	1,33	18
16	ArvatoBertelsmann	894	0,67	768	0,49	-14
17	BPS Faktor	735	0,55	774	0,49	5
18	Eurofactor Polska	493	0,37	1206	0,76	145
19	Pragma Faktoring	490	0,36	553	0,35	13
20	KUKE Finance	260	0,19	1064	0,67	309
21	Faktorzy	181	0,13	204	0,13	13
	SUMA	131 146		158157		21

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Działalność faktoringowa przedsiębiorstw finansowych w 2015 r.*, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2015-roku,2,11.html>, Polski Związek Faktorów, <http://faktoring.pl/> oraz badania własne.

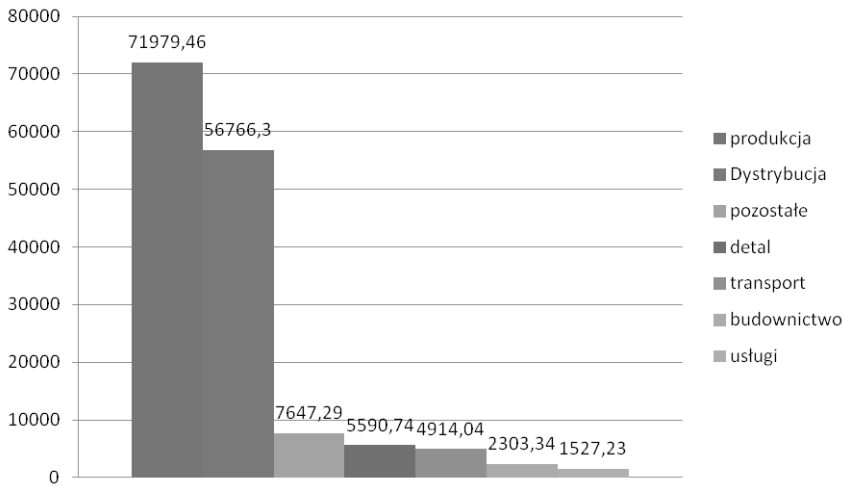
Wykres nr 2. Faktoring w Polsce w 2016 roku. Udział faktorów w rynku (%).

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Działalność faktoringowa przedsiębiorstw finansowych w 2015 r.*, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2015-roku,2,11.html>, Polski Związek Faktorów, <http://faktoring.pl/> oraz badania własne.

Z faktoringu korzystają przedsiębiorstwa ze wszystkich branż. W 2016 roku, podobnie jak w roku 2015 największą grupę stanowili: producenci gdzie obroty sięgnęły 71 979,46 zł. Drugą grupą najchętniej korzystająca z faktoringu to sektor dystrybucji i tutaj obroty kształtowały się na poziomie 56 766,30 zł. Kolejnymi ważnymi dla usług faktoringowych branżami są: detal – obroty na poziomie 5590,74 zł, transport z obrotami 4914,04 zł, budownictwo - obroty na poziomie 2303,34 zł i usługi – obroty na poziomie 1527,23 zł [www 3].

Aktualne wykorzystanie faktoringu przez poszczególne branże ilustruje poniższy wykres nr 3.

W 2017 roku branża usług faktoringowych w Polsce nadal dynamicznie rozwija się, zdobywając nowych klientów oraz powiększając roczne przychody i obroty. Firmy faktoringowe potrafią dobrze rozpoznawać potrzeby i wymagania polskich firm oraz przedsiębiorców. Na podstawie uzyskanych danych można stwierdzić, że najbardziej usługami faktoringu zainteresowane są podmioty z branży metalowej, chemicznej oraz spożywczej (patrz wykres nr 3).

Wykres nr 3. Struktura obrotów w ujęciu sektorowym

Źródło: Opracowanie własne na podstawie: *Działalność faktoringowa przedsiębiorstw finansowych w 2015 r.*, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2015-roku,2,11.html>, Polski Związek Faktorów, <http://faktoring.pl/> oraz badania własne.

W I kwartale 2017 roku klienci firm i instytucji faktoringowych powierzyli podmiotom zrzeszonym w Polskim Związku Faktoringowym wierzytelności o łącznej sumie 41,4 miliardów złotych (w tożsamym okresie w 2016 roku obroty wynosiły 34,3 miliardów złotych). Rynek usług faktoringowych w naszym kraju odnotowuje więc nadal dwucyfrową dynamikę wzrostu. W tym czasie największym zainteresowaniem i popularnością cieszył się faktoring pełny [www 1].

Podsumowanie

Usługa faktoringu jest aktualną odpowiedzią na współczesne potrzeby przedsiębiorców, którzy poszukują skutecznego zabezpieczenia przed ewentualną niewypłacalnością kontrahentów. Zawarcie umowy faktoringowej pozwala m.in. na zachowanie płynności finansowej i regulowanie bieżących zobowiązań, co z kolei ogranicza ryzyko związane z prowadzeniem firmy.

Faktoring pozwala poprawić płynność finansową przedsiębiorstwa w sposób znaczący i szybki oraz umożliwia przewidywać wpływ należności, co z kolei wiąże się z dobrym planowaniem przepływów pieniężnych w przedsię-

biorstwie. Minimalizuje także ryzyko niewypłacalności kontrahenta i likwiduje skutki opóźnień płatniczych. Faktoring powoduje wreszcie szybki dostęp do środków własnych, co w rezultacie pozytywnie oddziałuje na podejmowanie decyzji inwestycyjnych i kreowanie dzięki temu wartości przedsiębiorstwa. Istotną, nader skuteczną barierą hamującą rozwój usług factoringowych w Polsce jest jednak stosunkowo wysoki koszt tej formy finansowania działalności. Wysokość odsetek, które przedsiębiorca płaci za otrzymane środki zależą od różnych czynników, wśród których istotne są wysokość i rodzaje wierzycelności przekazywanych faktorowi. Zdecydowanie lepiej to wygląda w przypadku firm charakteryzujących się wyższymi obrotami, posiadającymi stałych kontrahentów (odbiorców). Mniejsze przedsiębiorstwa, dość często, skazane są wręcz na warunki dyktowane przez faktorów, uwzględniające ryzyko związane z umową podpisywaną z faktorem. Pozostaje wreszcie mało doceniany problem wiedzy przedsiębiorców dotyczącej samego faktoringu. Okazuje się bowiem, że jest ona nadal zbyt wąska i pobieżna, aby usługa ta stała się w gospodarce polskiej trwałym elementem towarzyszącym działalności gospodarczej. Niestety, nadal wiedza na ten temat jest w wielu wypadkach wręcz znikoma i znów dotyczy to głównie małych jednostek.

Literatura

- Bień Witold. 2011. *Zarządzanie finansami przedsiębiorstwa*. Warszawa: Difin.
- Black Andrew, Wright Philip, Bachman John E. 2000. *W poszukiwaniu wartości dla akcjonariuszy*, Warszawa: Dom Wydawniczy ABC.
- Brigham Eugene F. 2017. *Podstawy zarządzania finansami*. Warszawa: PWE.
- Czarnecki Jacek. 2007. *Faktoring jako instrument finansowania działalności*. Warszawa: PWN.
- Działalność faktoringowa przedsiębiorstw finansowych w 2015 r.*, Główny Urząd Statystyczny, <https://stat.gov.pl/obszary-tematyczne/podmioty-gospodarcze-wyniki-finansowe/przedsiębiorstwa-finansowe/dzialalnosc-faktoringowa-przedsiębiorstw-finansowych-w-2015-roku,2,11.html>
- Kreczmańska Katarzyna. 2007. *Faktoring w teorii i praktyce*. Warszawa: Helion.
- Sierpińska Maria, Wędzki Dariusz. 2009. *Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie*. Warszawa: PWN.
- Ustawa z dnia 23 kwietnia 1964 r., Kodeks cywilny, art. 353, Dz. U. 1964 Nr 16 poz. 93.

Strony internetowe

[www 1] <https://www.bibbyfinancialservices.pl/>, (dostęp 24.02.18).

[www 2] <http://www.eurofactor.pl/>, (dostęp 24.02.18).

[www 3] Polski Związek Faktorów, <http://faktoring.pl/>(dostęp 24.02.18).